

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Andrei Harghel,

Judecători

Iurie Diaconu, Ion Arhiliuc,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocații Nicolae Ursu și Vasile Nicoară împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2013, în privința inculpatului

***Cherdivară Terentie Andrei**, născut la
05 noiembrie 1950 în s. Pitușca, r-nul Călărași, domiciliat în
mun. Chișinău, str. Independenței 16, ap. 83, cetățean al R.
Moldova, fără antecedente penale;*

în instanța de fond:

Termenul de examinare a cauzei

în instanța de apel:

21 februarie – 27 aprilie 2011,

în instanța de recurs:

16 noiembrie 2012 – 30 aprilie 2013,

16 noiembrie – 18 decembrie 2013;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 27 aprilie 2011, Cherdivară Terentie a fost condamnat în baza art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal la 4 ani închisoare, cu amendă în mărime de 600 unități convenționale, ceea ce constituie 12.000 lei.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

Corpurile delicate - banii în sumă de 10.000 lei, ridicați de la inculpat au fost trecuți în folosul statului.

2. În fapt, instanța a constatat că Cherdivară Terentie, activînd în calitate de șef al Direcției Administrative a Consiliului Coordonator al Audiovizualului, a comis fapta de trafic de influență în următoarele circumstanțe.

În baza contractului de subantrepriză încheiat cu SRL „Edata Trans”, care la rîndul său avea încheiat un contract de achiziție a mărfurilor și serviciilor cu Consiliul Coordonator al Audiovizualului, pe parcursul anului 2009-2010 SRL

„Viravi Impex” prin intermediul SRL „Edata Trans” a livrat către CCA diferite mărfuri și servicii, care fiind recepționate au fost achitate.

Cherdivară Terentie, pe parcursul perioadei de livrare a bunurilor și serviciilor de către SRL „Viravi Impex” spre CCA și după aceasta pînă la 21.01.2011, susținînd că are influență asupra președintelui Consiliului Coordonator al Audiovizualului Gorincioi Gheorghe, sub amenințarea inițierii controalelor de verificare de către ultimul a calității mărfurilor și volumelor serviciilor îndeplinite de SRL „Viravi Impex” a extorcat de la Răsoi Victoria mijloace bănești în mărime de 110.000 lei moldovenești.

La 21.01.2011 aproximativ ora 14.15 min., Cherdivară Terentie, aflîndu-se în incinta Consiliul Coordonator al Audiovizualului de pe str. Viaicu Pîrcălab 46, a primit de la cet. Răsoi Victoria bani în mărime de 110.000 lei, ce nu i se cuvin, pentru ca președintele CCA Gorincioi Gh. să nu inițieze controale de verificare a calității mărfurilor și volumelor serviciilor îndeplinite de SRL „Viravi Impex” pentru CCA.

La aceeași dată de 21.01.2011, după primirea banilor de la cet. Răsoi Victoria, în cadrul percheziției corporale la Cherdivară Terentie au fost depistați 10.000 lei din cei 110.000 lei menționați mai sus.

Instanța a recalificat acțiunile inculpatului de la art. 324 alin. (3) lit. b) Cod penal în baza art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal, ca traficul de influență, adică primirea de bani, personal pentru o altă persoană, săvîrșite intenționat de către o persoană care are influență sau care susține că are influență asupra unui funcționar, în scopul de a-l face să îndeplinească ori să nu îndeplinească acțiuni ce intră în obligațiile lui de serviciu, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvîrșite, săvîrșite cu primirea de bunuri sau avantaje în proporții deosebit de mari.

Instanța a menționat că potrivit art. 324 alin. (3) lit. b) Cod penal se sancționează fapta persoanei cu funcție de răspundere care pretinde ori primește oferte, bani, titluri de valoare, alte bunuri sau avantaje patrimoniale fie acceptă servicii, privilegii sau avantaje, ce nu i se cuvin, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întîrzia sau grăbi îndeplinirea unei acțiuni ce ține de obligațiile ei de serviciu, ori pentru a îndeplini o acțiune contrar acestor obligații, precum și pentru a obține de la autorități distincții, funcții, piețe de desfacere sau o oarecare decizie favorabilă, în proporții mari.

În sensul normei enunțate, este necesar ca recompensa ilegală să fie primită de către persoana cu funcție de răspundere în legătură cu îndeplinirea acțiunilor ce țin nemijlocit de obligațiile de serviciu ale acesteia. În cazul dat, atît inculpatul precum și Răsoi Victoria au declarat că banii au fost transmiși nu pentru Cherdivară Terentie, dar pentru Gorincioi Gheorghe. Conform fișei de post, în drepturile și obligațiile inculpatului nu intra inițierea procedurii de reziliere a contractelor, de inițiere a controalelor. Astfel, calificarea faptei inculpatului în calitate de autor al corupției pasive în cazul dat se exclude.

La fel, instanța a remarcat că nu poate califica acțiunile inculpatului drept complicitate la corupere activă, or, însuși Răsoi Victoria în ședința de judecată a declarat că inițiativa la transmiterea banilor nu i-a aparținut ei, dar a survenit de la

Cherdivară Terentie, care pretindea că se află în relații bune cu Președintele CCA Gorincioi Gheorghe.

În ședințele judiciare nu a fost interogat însuși Gorincioi Gheorghe, instanța nefiind în drept din oficiu să administreze probe. Iată de ce, instanța la fel nu poate califica acțiunile lui Cherdivară Terentie nici ca complicitate la corupere pasivă, în instanța de judecată nefiind probat prin probe pertinente și admisibile faptul că inițiativa la primirea recompensei ilegale prin intermediul lui Cherdivară Terentie i-ar fi aparținut lui Gorincioi Gheorghe. Numai însuși declarațiile în acest sens făcute de către Cherdivară Terentie, instanța le consideră insuficiente, aceste declarații nefiind confirmate cu alte probe admisibile, mai mult, inculpatul neavând obligația legală de a spune adevărul. La fel, Răsoi Victoria a declarat că ea personal careva discuții nemijlocit cu Gorincioi Gheorghe nu a avut.

La stabilirea pedepsei, instanța de judecată a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Luând în considerare aceste circumstanțe, instanța a concluzionat că resocializarea și corectarea inculpatului este posibilă fără a fi izolat de societate, fiind posibilă și necesară în cazul dat suspendarea condiționată, în baza art. 90 Cod penal, a executării pedepsei stabilite în limitele sancțiunii prevăzute de art. 326 alin. (3) Cod penal.

3. Procurorul a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 324 alin. (3) lit. b) Cod penal la 8 ani închisoare, cu amendă în mărime de 1500 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Apelantul a indicat că în cadrul cercetării judecătorești cu certitudine s-a stabilit că acțiunile de extorcare a banilor de la Răsoi Victoria au fost efectuate la inițiativa lui Gorincioi Gh., fapt confirmat prin declarațiile martorului Răsoi V., declarațiile inculpatului și interceptările comunicărilor între ei. Deci acest fapt direct indică la complicitatea lui Cherdivară T. în corupere pasivă ca fiind membru al grupului de lucru pentru achiziții al CCA, șef al Direcției Administrative a CCA, intermediar între Gorincioi Gh. și Răsoi V., și exclude orice afirmare de trafic de influență din partea inculpatului.

Mai mult, în acest sens ne vorbesc și declarațiile inculpatului, care a declarat că a acționat ca intermediar între Gorincioi Gh. și Răsoi V., el conștientiza caracterul ilegal al faptelor sale însă era nevoit să execute indicațiile șefului Gorincioi Gh.

Astfel, probele prezentate sunt pertinente și concludente, iar toate în ansamblul lor confirmă vinovăția inculpatului în învinuirea înaintată.

Faptele inculpatului urmează a fi corect încadrate în limitele componentei de infracțiune prevăzută de art. 324 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiindcă cu certitudine s-a stabilit că el în complicitate cu Gorincioi Gh. a comis corupere pasivă, adică fapta persoanei cu funcție de răspundere care pretinde și primește bani ce nu i se cuvin,

pentru a nu îndeplini o acțiune ce ține de obligațiile ei de serviciu, săvârșită în proporții deosebit de mari.

În cadrul procesului penal s-a constatat cu certitudine că între ei a existat o înțelegere prealabilă cu referire la extorcarea banilor de la Răsoi V., această înțelegere a avut loc anterior transmiterii banilor la 21.01.2011, iar extorcarea banilor a avut loc pentru ca Cherdivară T. și Gorincioi Gh. să nu realizeze controlul calității mărfurilor și serviciilor prestate CCA, acțiuni care intrau în obligațiile lor de serviciu ca funcționari ai CCA și membri ai grupului de lucru pentru achiziții.

Deci, concluzia instanței privind necesitatea reîncadrării acțiunilor inculpatului este lipsită de temei faptic și probe ce ar întemeia decizia adoptată.

3.1. Avocații Gheorghe Ionaș și Anatolie Donciu la fel au declarat apeluri, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

Ei au invocat că pe parcursul examinării cauzei penale de către instanța de fond nu au fost acumulate suficiente probe ce ar confirma starea de fapt constatată de instanța de judecată iar probele administrate de către instanță au fost apreciate în mod eronat.

Din probele administrate pe parcursul cercetării judecătorești s-a constatat că banii au fost solicitați pentru a nu fi inițiate controale de verificare a calității mărfurilor și volumelor serviciilor îndeplinite de SRL „Viravi Impex” iar din declarațiile martorului Răsoi Victoria și a inculpatului rezultă că aceste controale puteau fi inițiate doar de către Gorincioi Gheorghe și nu intrau în atribuțiile de serviciu ale lui Cherdivară Terentie.

Totodată, în cadrul examinării cauzei penale s-a confirmat faptul că colaboratorii de poliție au organizat un experiment operativ de provocare, prin care au determinat inculpatul să comită o presupusă infracțiune, fiindu-i încălcat dreptul la un proces echitabil. Respectiv nu poate fi dispusă condamnarea acestuia deoarece lipsește fapta prejudiciabilă și persoana prejudiciată.

Astfel, mijloacele bănești transmise către inculpat nu aparțineau cet. Răsoi Victoria dar Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și a Corupției iar întreaga operațiune a fost realizată sub controlul și indicațiile colaboratorilor de poliție.

În cadrul urmăririi penale au fost admise un șir de inexactități și încălcări de procedură, inclusiv: stenograma convorbirilor, care precum că au fost purtate între Răsoi și Cherdivară la orele 09:32, este datată cu 18.11.2011; o altă stenogramă a convorbirilor dintre aceleași persoane, care ca și cum ar fi avut loc la orele 14:01, fiind datată tot cu 18.11.2011; actul procesual din 21.01.2011 care reflectă acțiunea de urmărire penală prin intermediul căreia au fost depistați 10.000 lei la Cherdivară T. este intitulat „Proces-verbal de percheziție și examinare corporală”. În realitate legislația procesual penală națională nu prevede un astfel de act procesual și rezultatul acestei acțiuni de urmărire penală este nul. Mai mult, potrivit relatărilor din procesul-verbal sus-numit, examinarea corporală a cet. Cherdivară T. a fost efectuată „...la lumina zilei, în stradă, lângă Liceul Teoretic M. Koțiubinski, situat în mun. Chișinău, str. Eminescu, 54...”, fapt care potrivit art.10 alin.(5) și art. 119 Cod de procedură penală a adus atingere esențială respectării drepturilor, libertăților și

demnității umane a inculpatului. Din același proces-verbal de percheziție și examinare corporală rezultă că acțiunile de urmărire penală au demarat la 21.01.2011 la orele 14.50. Procesul-verbal respectiv este dactilografiat la calculator, fiind indicat că a fost întocmit la orele 15:55. Din aceste circumstanțe rezultă că la momentul efectuării acțiunilor menționate nu s-a perfectat proces-verbal, fapt care contravine prevederilor art. 119, 130 și 260 Cod penal și în ultima instanță atrage nulitatea actului procesual.

Din cele menționate se desprinde concluzia despre organizarea de către organele respective a unei provocări la comiterea unui act de corupție, fapt condamnat și de multiple Hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului.

O altă probă de bază a faptului primirii de către Cherdivară Terentie a sumei de 110.000 lei reprezintă măsura operativă de investigație - controlul transmiterii banilor.

În cadrul operațiunii respective, la Cherdivară Terentie nu au fost depistați 110.000 lei, ci doar 10.000, care erau desinați pentru o altă persoană necunoscută. Ceilalți 100.000 lei au fost depistați în cadrul cercetării la fața locului în sala de festivități a CCA de către alt grup operativ, în prezența lui Gorincioi Gheorghe la 22.01.2011. Proveniența acestei sume de bani este denaturată și incert reflectată în materialele dosarului, fiind indicat în procesele-verbale de examinare și de marcarea banilor din 21.01.2011, precum că banii au fost prezentați de cet. V. Răsoi. În realitate banii au fost oferiți de CCCEC, fapt confirmat de Răsoi Victoria prin declarațiile sale scrise personal în procesul-verbal din 03.02.2011 după cum urmează: „...astfel, la 21.01.2011 am primit de la CCCEC suma de una sută zece mii lei și m-am deplasat spre Consiliul Coordonator al Audiovizualului...”.

După cum reiese din partea dispozitivă a deciziei privind controlul transmiterii banilor din 21.01.2011, organul de activitate operativă a dispus „...efectuarea controlului transmiterii banilor extorcați în sumă de 110.000 lei de către cet. Victoria Răsoi către cet. Cherdivară Terentie”. Deci, în viziunea conducătorului organului respectiv, banii au fost extorcați de Răsoi Victoria.

Totodată, din alte acte procesuale rezultă că în cadrul acestei măsuri operative de investigație, la inculpat au fost depistați 10.000 lei.

Însă, rezultatul activității menționate nu poate fi admis în calitate de probă, atât din motivele expuse mai sus, cât și pentru faptul că măsura în cauză a fost realizată în vădită contradicție cu rigorile legislației procesual-penale.

Astfel, art. 301 Cod de procedură penală stabilește acțiunile de urmărire penală efectuate cu autorizarea judecătorului de instrucție, printre care „controlul transmiterii banilor” nu figurează.

În art. 303 Cod de procedură penală sunt enumerate exhaustiv 5 măsuri operative de investigații efectuate cu autorizarea judecătorului de instrucție, însă nici în această normă de drept procesual nu este inclus „controlul transmiterii banilor”.

Alin. (4) al art. 2 Cod de procedură penală stabilește că normele juridice cu caracter procesual din alte legi naționale pot fi aplicate numai cu condiția includerii lor în Codul de procedură penală.

Dat fiind faptul că norma juridică referitoare la controlul transmiterii banilor din Legea cu privire la activitatea operativă de investigații din 12.04.1994 nr.45-XIII nu este introdusă în Codul de procedură penală, ea nu poate fi aplicată.

Reieșind din cele enunțate, rezultatul măsurii operative de investigații „controlul transmiterii banilor” este lovit de nulitate, deoarece a fost obținut cu încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal și nu poate fi admis în calitate de probă.

Chiar dacă admitem că inculpatul a primit cele 10.000 lei, depistate în mod ilegal la ultimul, acest fapt constatat categoric dezbate concluzia instanței de fond privind acuzarea ultimului de primirea banilor în proporții deosebit de mari.

Plus la aceasta, instanța de fond a dispus trecerea în folosul statului doar a sumei de 10.000 de lei, faptă care eventual poate fi încadrată în baza alin.(1) al art. 326 Cod penal.

Mai mult decât atât, nici organul de urmărire penală și nici acuzatorul de stat n-au invocat în calitate de probă procesul-verbal de examinare la fața locului din 22.01.2011, prin care se confirmă depistarea a celor 100.000 lei în incinta CCA.

La moment, de către organul de urmărire penală a CCCEC se instrumentează cauza penală de corupere pasivă în privința lui Gorincioi Grigore, care a fost disjunctă într-o procedură separată, iar ultimul a fost pus sub învinuire pentru primirea sumei anume de 100.000 lei.

Din cele argumentate se deduce că acuzarea inculpatului în baza lit. a) alin. (3) al art. 326 Cod penal este incorectă, ultimul fiind pasibil achitării.

Analiza denotă inexistența forței probante ale documentelor - ordine, contracte, oferte de participare la concurs, contract de răspundere materială cu Cherdivară Terentie, etc., care nu poartă careva încărcătură utilă în eventuala probațiune a vinovăției inculpatului.

Conform fișei de post a șefului Direcției Administrative a CCA, atribuțiile invocate de procuror nu intră în obligațiunile funcționale ale inculpatului.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2013, apelurile avocaților au fost respinse ca nefondate, admis apelul procurorului, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și a soluționării chestiunii referitoare la corpurile delictive, rejudecată cauza și pronunțată în această parte o nouă hotărâre.

Cherdivară Terentie a fost condamnat în baza art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal la 4 ani închisoare, cu amendă în mărime de 600 unități convenționale, adică 12.000 lei.

În baza art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea pe un termen de probă de 3 ani.

Corpurile delictive-banii marcați în sumă totală de 110.000 lei s-au trecut în venitul statului.

Instanța de apel a reținut că vina inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal se dovedește incontestabil prin totalitatea de probe acumulate pe parcursul urmăririi penale, cercetate în instanța de judecată, care sînt pertinente, concludente și coroborează între ele.

Măsurile operative de investigație, inclusiv procesul verbal „*de percheziție și examinare corporală*”, „*controlul transmițerii banilor*”, constituie mijloace de probă în corespundere cu prevederile art. 93 alin. (4) Cod de procedură penală, deoarece au fost efectuate după pornirea procesului penal în condițiile legii, sub controlul procurorului și cu autorizarea judecătorului de instrucție.

Faptul, că la Cherdivară Terentie au fost depistați numai 10.000 lei nu împiedică tragerea lui la răspundere pentru infracțiunea de trafic de influență cu calificativul „*proporții deosebit de mari*”, or s-a constatat cu certitudine că el a pretins prin extorcare și a primit 110.000 lei.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a relatat că prin acțiunile sale inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 324 alin. (3) lit. b) Cod penal, dat fiind că în cadrul procesului penal s-a constatat cu certitudine că între Cherdivară T. și Gorincioi Gh. a existat o înțelegere prealabilă cu referire la extorcarea banilor de la Răsoi V., această înțelegere a avut loc anterior transmițerii banilor la 21.01.2011, iar extorcarea banilor a avut loc pentru ca Cherdivară T. și Gorincioi Gh. să nu realizeze controlul calității mărfurilor și serviciilor prestate CCA, acțiuni care intrau în obligațiile lor de serviciu ca funcționari ai CCA și membri ai grupului de lucru pentru achiziții.

Totodată, fiind admis parțial apelul procurorului și casată sentința instanței de fond în partea stabilirii pedepsei, instanța de apel a menținut fără modificări aceeași măsură de pedeapsă numită de prima instanță inculpatului, soluție ce contrazice dispozitivul hotărârii.

5.1. Inculpatul la fel a declarat recurs ordinar, cerînd casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat, pe motiv că în acțiunile lui nu sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii prevăzută de art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Recurentul a indicat că nu a comis infracțiunea incriminată și că lipsesc careva probe în acest sens.

6. Conform deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 16 octombrie 2012, ambele recursuri ordinare au fost admise, casată decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a relevat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate de procuror privind reaprecierea probelor prezentate în sprijinul învinuirii.

Sub acest aspect, s-a trecut sub tăcere nejustificată un element important al învinuirii ce vizează activitatea președintelui CCA Gorincioi Gheorghe în contextul activității infracționale imputate inculpatului.

Astfel, Cherdivară T. se învinuiește printre altele și că „...pe parcursul perioadei de livrare a bunurilor și serviciilor de către SRL „Viravi Impex” spre CCA și după aceasta pînă la 21.01.2011, susținînd că are acordul președintelui CCA Gorincioi Gheorghe, sub amenințarea că împreună cu acesta vor iniția controale de verificare a calității mărfurilor și volumelor serviciilor îndeplinite de SRL „Viravi Impex” a extorcat de la cet. Răsoi Victoria mijloace bănești în mărime de 110.000 lei.

La 21.01.2011, aproximativ ora 14.15, cet. Cherdivară Terentie, aflându-se în incinta Consiliul Coordonator al Audiovizualului de pe str. V. Pîrcalab 46, a primit de la cet. Răsoi Victoria bani în sumă de 110.000 lei, ce nu i se cuvin, pentru ca în comun cu președintele CCA Gorincioi Gh., să nu inițieze controale de verificare a calității mărfurilor și volumelor serviciilor îndeplinite de SRL „Viravi Impex” pentru CCA.

La aceeași dată de 21.01.2011, după primirea banilor ce nu i se cuvin de la cet. Răsoi Victoria, în cadrul percheziției corporale, la Cherdivară Terentie au fost depistați 10.000 lei din cei 110.000 lei menționați mai sus.

Deși în apel procurorul motivează soluția solicitată sub aspectul complicității cu Gorincioi Gh. a infracțiunii prevăzută de art. 324 alin. (3) lit. b) Cod penal, din conținutul deciziei recurate rezultă că instanța nu s-a pronunțat asupra motivului dat.

În această ordine de idei, instanța de apel urma să verifice care este situația juridică pe cauza dată în privința lui Gorincioi Gheorghe, de vreme ce la dosar este anexată ordonanța privind recunoașterea persoanei în calitate de bănuț, din 21.01.2011.

Conform conținutului ordonanței menționate, Gorincioi Gh. este recunoscut în calitate de bănuț în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 324 alin. (3) lit. b), d) Cod penal, organul de urmărire penală reținând starea de fapt similară cu cea reținută în sarcina lui Cherdivară T. ca bănuț, învinuit și inculpat.

Prin urmare, este prematură concluzia instanței de judecată că Cherdivară T. a săvârșit trafic de influență, de vreme ce nu s-a dat o apreciere juridică situației privindu-l pe Gorincioi Gh.

Avocații Ionaș Gh., Donciu A. au invocat că Cherdivară T. a acționat în raport cu Răsoi V. la indicația lui Gorincioi Gh., iar colaboratorii CCCEC au întreprins acțiuni de instigare și provocare, ce sînt condamnabile de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, însă din conținutul deciziei rezultă că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra acestor motive sub toate aspectele, complet și obiectiv, limitîndu-se doar la fraze generale.

7. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2013, apelurile avocaților au fost respinse ca nefondate, admis apelul procurorului, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre.

Cherdivară Terentie a fost condamnat în baza art. 324 alin. (3) lit. b) Cod penal la 7 ani închisoare, cu amendă în mărime de 1000 unități convenționale, ceea ce constituie 20.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau exercita activități ce țin de gestionarea bunurilor materiale pe un termen de 3 ani, începînd din momentul reținerii, deducîndu-se durata arestului preventiv de la 29 ianuarie 2011 pînă la 29 iunie 2011.

Corpurile delictive - banii marcați în sumă de 110.000 lei, indicați în ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție V. Brînză din 25 ianuarie 2011, care se păstrează în Procuratura Anticorupție, de restituit lui Răsoi Victoria.

Instanța de apel a constatat că Cherdivară Terentie, activînd în calitate de șef al Direcției Administrative a Consiliului Coordonator al Audiovizualului, fiind persoană cu funcție de răspundere, investită conform art. 46 prim. al Codului

Audiovizualului și altor acte normative, într-o instituție de stat, prin numire și stipularea legii cu anumite drepturi și obligații în vederea executării funcțiilor autorității publice, în exercițiul funcției a comis fapta de corupere pasivă în art. 324 Cod penal în următoarele circumstanțe.

În baza contractului de subantrepriză încheiat cu SRL „Edata Trans”, care la rândul său avea încheiat un contract de achiziție a mărfurilor și serviciilor cu CCA, pe parcursul anilor 2009-2010 SRL „Vivari Impex” prin intermediul SRL „Edata Trans” a livrat către CCA diferite mărfuri și servicii, care fiind recepționate au fost achitate.

Totodată, șeful Direcției Administrative al CCA Cherdivară Terentie, pe parcursul perioadei de livrare a bunurilor și serviciilor de către SRL „Viravi Impex” spre CCA, la 21.01.2011, susținând că are acordul președintelui CCA Gorincioi Gheorghe, sub amenințarea că împreună cu acesta, vor iniția controale de verificare a calității mărfurilor și volumelor serviciilor îndeplinite de SRL „Viravi Impex” a extorcat de la cet. Răsoi Victoria mijloace bănești în mărime de 110.000 lei.

La 21.01.2011, aproximativ la ora 14.15 min., Cherdivară Terentie, aflându-se în incinta CCA de pe str. Vlaicu Pîrcalab 46, mun. Chișinău, a primit de la Răsoi Victoria mijloace bănești în mărime de 110.000 lei, ce nu i se cuvin, pentru ca în comun cu președintele CCA Gheorghe Gorincioi să nu inițieze controale de verificare a calității mărfurilor și volumelor serviciilor îndeplinite de SRL „Viravi Impex” pentru CCA.

La aceeași dată de 21.01.2011, după primirea banilor ce nu i se cuvin de la Răsoi Victoria, în cadrul percheziției corporale, la Cherdivară Terentie au fost depistați 10.000 lei din cei 110.000 lei menționați mai sus.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 324 alin. (3) lit. b) Cod penal, ca corupere pasivă, adică fapta persoanei cu funcție de răspundere care pretinde și primește bani, ce nu i se cuvin, pentru a nu îndeplini o acțiune ce ține de obligațiile ei de serviciu, savârșită în proporții deosebit de mari.

Instanța de apel a statuat că vinovăția inculpatului în săvârșirea faptei prejudiciabile reținute, este confirmată prin însuși declarațiile lui, ale martorului Răsoi Victoria și materialele dosarului.

Astfel, în ședința instanței de fond inculpatul vina în săvârșirea faptei a recunoscut-o parțial, declarând că în cadrul Consiliului Coordonator al Audiovizualului a fost angajat din ianuarie 2009 ca șef al Direcției administrative cu următoarele atribuții: administrarea proprietăților mobile și imobile, monitorizarea și coordonarea activității personalului de deservire tehnică a clădirii, asigurarea protecției și securitatea muncii. Conform ordinului nr. 55 din 11.09.2008 a fost numit membru al Comisiei sau a grupului de lucru al CCA pentru achiziții publice.

La 21.01.2011 el i-a spus șefului CCA, că vine Răsoi cu 110.000 lei. Ultimul i-a zis să ia banii și să-i pună în sala pentru ședințe publice în lădiță, iar 10.000 lei să le ia el și să se deplaseze la bd. Ștefan cel Mare intersecție cu str. Armenească, unde să-l telefoneze pe Gorincioi, care urma să-i comunice cine se va apropia de el pentru ca să-i transmită această sumă. În jurul orei 14:30, Răsoi V. i-a

transmis lui suma de 110.000 lei, predestinați lui Gorincioi Gheorghe. El a numărat banii și s-a îndreptat spre biroul lui Gorincioi Gheorghe să-i transmită, dar secretara i-a spus că ultimul este încă ocupat. Atunci el din anticameră a luat cheia de la sală, a deschis sala și a pus în lădiță banii, luând 10.000 lei pentru a-i transmite persoanei care va fi indicată de Gorincioi Gheorghe prin telefon. Deplasându-se la locul indicat a fost reținut la de către colaboratorii CCCEC, astfel neavând posibilitatea de a transmite 10.000 lei care se aflau asupra sa. În cazul dat, el a fost un simplu intermediar între Președintele CCA Gorincioi Gheorghe și Răsoi Victoria. Toate acțiunile sale de la început și pînă la sfîrșit au fost dictate de către Gorincioi Gheorghe. Din toată această intermediere absolut nu urma să aibă un careva venit material.

Martorul Răsoi Victoria a declarat că estorcarea de bani din partea inculpatului a început în luna februarie 2010, inițial exprimîndu-se prin simple aluzii, ca pe parcurs să se transforme în amenințări cu blocarea activității firmelor. După finisarea lucrărilor, începînd cu luna mai 2010, inculpatul a declarat că dacă ea cu partenerii lor nu vor achita banii ceruți, atunci el cu președintele CCA Gheorghe Gorincioi, prin intermediul unor verificări a utilajului livrat, vor inventa încălcări din partea SRL „Etata Trans” și SRL „Viravi Impex” și vor fi înaintate pretenții materiale peste 500.000 lei. În luna mai 2010 inculpatul i-a comunicat că urmează să-i transmită lui și lui Gorincioi suma de 110.000 lei. Începînd cu august 2010, inculpatul a început a-i expedia mesaje SMS ce se refereau la urgentarea achitării banilor ceruți.

La 31.01.2011, fiind în incinta CCA, a transmis suma de 110000 lei inculpatului, care a ieșit din birou sub pretextul că a dus banii lui Gorincioi Gh. Totodată, inculpatul i-a comunicat că Gorincioi Gh. a promis că toate problemele s-au rezolvat și pe viitor SRL „Viravi Impex” va câștiga licitațiile organizate de CCA.

Astfel, s-a constatat că inculpatul activînd în calitate de șef al Direcției Administrative a Consiliului Coordonator al Audiovizualului, era persoană cu funcție de răspundere, fiind investit conform art. 46 prim. al Codului Audiovizualului și altor acte normative, într-o instituție de stat, prin numire și stipularea legii cu anumite drepturi și obligații în vederea executării funcțiilor autorității publice.

În virtutea funcției sale era obligat să primească tot felul de mărfuri predestinate pentru CCA, inclusiv pentru Centrul de Monitorizare a CCA.

Conform cerințelor pct. 2 al Fișei de post inculpatul menținea relații cu partenerii de cooperare, prestatorii de bunuri și servicii.

Conform declarațiilor martorului Răsoi V. și materialelor dosarului rezultă că inculpatul pe parcursul perioadei de livrare a bunurilor și serviciilor de către SRL „Viravi Impex” spre CCA și după aceasta la 21.01.2011, susținînd că are acordul persoanei, cauza căruia este suspendată, sub amenințarea că împreună cu acesta vor iniția controale de verificare a calității mărfurilor și volumelor serviciilor îndeplinite de SRL „Viravi Impex” a extorcat de la Răsoi Victoria mijloace bănești în mărime

de 110.000 lei, iar la aproximativ ora 14.15 min., aflându-se în incinta CCA de pe str. Vlaicu Pîrcălab 46, mun. Chișinău, el a primit de la Răsoi Victoria mijloace bănești în mărime de 110.000 lei, ce nu i se cuvin, pentru ca în comun cu persoana în privința căreia cauza este disjungată să nu inițieze controale de verificare a calității mărfurilor și volumelor serviciilor îndeplinite de SRL „Viravi Impex” pentru CCA.

Conform declarațiilor martorului Răsoi Victoria, pe parcursul discuțiilor purtate inculpatul a început a face aluzie că executorii contractului de achiziție urmează să stabilească un procent din valoarea contractului pe care să îl achite ca mită pentru persoana în privința căreia cauza este suspendată. Dacă ea nu va colabora cu el, plătindu-i mită, atunci el împreună cu persoana în privința căreia cauza este suspendată vor împiedica semnarea actelor de primire-predare și vor rezilia contractul pe motiv că licitația a fost câștigată fictiv de SRL „Etata Trans”, iar pentru a o convinge să accepte condițiile impuse de inculpat a fost organizat returul unui lot de marfă în valoare de circa 18.000 lei, pe motiv că nu corespunde cerințelor din contract.

Declarațiile lui Răsoi Victoria corespund realității, deoarece pe deplin coroborează cu materialele dosarului și în parte cu declarațiile însuși a inculpatului.

Depozițiile inculpatului în parte corespund realității, iar motivul precum că el a acționat din numele persoanei, cauza căreia este suspendată, nu sunt întemeiate și contravin circumstanțelor constatate în cadrul judecării cauzei.

Totodată, instanța de apel a relevat că din partea colaboratorilor CCCEC nu au fost întreprinse acțiuni de instigare și provocare, deoarece Răsoi Victoria la 18.01.2011 în persoană s-a prezentat la organele de constrângere și s-a adresat cu cerere în scris, iar organele de constrângere, conform cerințelor procedurale, ulterior sub controlul colaboratorilor CCCEC au inițiat întâlnirile cu inculpatul.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța a aplicat prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care este una deosebit de gravă, de motivul comiterii acesteia, de persoana inculpatului, care nu are antecedente penale, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, de atitudinea inculpatului față de fapta prejudiciabilă comisă.

8. Avocații Nicolae Ursu și Vasile Nicoară au declarat recurs ordinar, solicitând casarea hotărîrilor adoptate în speță și: *„dispunerea încetării procesului penal”* în temeiul prevederilor: *„art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) CPP”*.

Recurenții au relatat că:

a) norma de drept aplicată în hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție - art. 427 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a rejudecat cauza și a emis o soluție privativă de libertate în privința inculpatului Cherdivară T. fără a fi respectate prevederile art. 419 Cod de

procedură penală, contrar principiilor nemijlocității, oralității și contradictorialității, egalității în drepturi față de instanță, etc.

Decizia instanței de apel se bazează în exclusivitate pe o nouă apreciere a probelor, examinate în prima instanță, în mare parte această apreciere este arbitrară datorită ruperii din context a unor declarații administrate la urmărirea penală sau în prima instanță și atribuirea forței probante unor elemente de fapt administrate în mod ilegal;

b) instanța de judecată internațională, prin hotărîre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză - art. 427 alin. (1) pct. 15) Cod de procedură penală.

Constatările expuse anterior, fondate pe decizia CSJ nr. Ira-743/08 din 01.07.2008 au avut la bază „obiectul pronunțării” de către CEDO a violării art. 6 parag. 1 din Convenție în cauza Bujenița c. Moldovei. Recurentul nu operează cu simple afirmații. Efectele hotărîrii CEDO în cauza Bujenița c. Moldovei și-au găsit reflectare în decizia CSJ indicată anterior. Prin urmare, la soluționarea acestei cauze în recurs poate fi reparată o încălcare identică cu cea constatată în cauza Bujenița c. V Moldovei, prin hotărîrea CEDO.

c) învinuirea adusă inculpatului este una abstractă, iluzorie, care nu corespunde legislației naționale, în special art. 296 Cod de procedură penală, tratatelor și jurisprudenței internaționale.

Pînă în prezent, din învinuirea formulată este imposibil de a înțelege dacă fapta încadrată în baza art. 324 Cod penal a fost comisă de inculpat, de Gorincioi Gh. sau prin participație de ambele persoane.

Învinuirea formulată în rechizitoriu este identică cu cea din ordonanța de punere sub învinuire din 24.01.2011, emisă în privința inculpatului. La data indicată, exista deja ordonanța din 21.01.2011 prin care Gorincioi Gh. a fost pus sub învinuire pentru aceeași faptă, și în asemenea circumstanțe la înaintarea învinuirii și întocmirea rechizitoriului în privința inculpatului actele de procedură au fost fondate pe informații contradictorii. Acest caracter nu a fost înlăturat pînă în prezent. Dacă la emiterea ordonanțelor de punere sub învinuire și inculpatul și Gorincioi Gh. au fost puși sub învinuire pentru aceeași faptă, înseamnă aceasta că aceștia au cooperat la comiterea infracțiunii, dacă da, atunci care a fost aportul fiecăruia.

Fiind indicat în învinuirea formulată în rechizitoriu și în ordonanța de punere sub învinuire din 24.01.2011 că în cadrul percheziției corporale la Cherdivară Terentie au fost depistați 10.000 lei din cei 110.000 lei, de ce a fost reținut calificativul în proporții deosebit de mari.

Astfel, învinuirea adusă inculpatului nu este clară, concretă și previzibilă, situație care contravine art. 296 Cod de procedură penală și implică nulitatea actului de procedură conform art. 251 Cod de procedură penală.

Odată ce ordonanța de punere a persoanei sub învinuire și rechizitoriul, în care se conține învinuirea sunt nule, devin nule și toate celelalte acte procedurale, inclusiv sentința adoptată;

d) procesele-verbale privind acțiunile de urmărire penală anexate la dosar: vol.1, f.d. 9; 10; 21-22; 29-30; 34-35; 37; 38, toate, au fost întocmite de inspectoratul principal al direcției nr. 4-E a DGCCE, maior Vladislav Ceban.

Conform art. 55 alin. (1) Cod de procedură penală, urmărirea penală se efectuează de către ofițerii de urmărire penală ai organelor de urmărire penală prevăzute în art. 56 Cod de procedură penală. Potrivit art. 57 Cod de procedură penală, ofițer de urmărire penală este persoana cu funcție de răspundere care, în numele statului, în limitele competenței, efectuează urmărirea penală în cauzele penale.

Procesele-verbale sus-indicate au avut menirea să asigure procedeele probatorii și în esență să constituie un mijloc de probă.

Prin urmare, mijloacele de probă indicate cad sub incidența art. 94 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală.

Stenograma convorbirilor din 18.11.2011 (vol. 2, f.d. 11-16) cade sub incidența art. 94 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

Această concluzie se datorează atât faptului că mijlocul de probă a fost administrat la dosar de o persoană care nu are dreptul să efectueze acțiuni de urmărire penală, situație care rezultă și din conținutul stenogramei, cât și încălcărilor esențiale admise în procesul de administrare.

Conform art. 135 Cod de procedură penală, interceptarea comunicărilor se efectuează de organul de urmărire penală cu autorizarea judecătorului de instrucție, în baza ordonanței motivate a procurorului.

În speță, interceptarea convorbirilor nu a avut la bază autorizația judecătorului de instrucție.

Încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19.01.2011 (vol. 1 f.d. 19, care este afectată de nulitate în sensul art. 251 Cod de procedură penală) nu înlătură caracterul ilegal al administrării mijlocului de probă. Or, potrivit declarațiilor martorului V. Răsoi, toate acțiunile ce țin de măsurile operative de investigație erau dirijate de colaboratorii CCCEC. Respectiv, n-au existat condiții de urgență care ar justifica interceptarea comunicărilor în lipsa autorizației.

De fapt, interceptarea comunicărilor contrar procedurii stabilite a fost efectuată, după cum indică procurorul în demersul său din 19.01.2011, în scopul neprejudicierii activității de administrare a probelor. Acest argument nu constituie un temei legal pentru legalizarea acțiunii de procedură.

Stenograma supusă analizei, s-a finalizat cu întocmirea procesului-verbal anexat la f.d. 17, vol. 1, întocmit în baza art. 136 alin. (4) Cod de procedură penală, care conține informații neveridice. Or, acesta a fost întocmit la data de 19.01.2011 în intervalul de timp 8 și 15 min - 8 și 25 min. Din acest proces-verbal rezultă că în 10

minute procurorul a examinat înregistrarea comunicărilor, reproducerea în scris a acestora precum și procesul-verbal de interceptare și înregistrare a comunicărilor. Aceasta în situația în care doar convorbirile durează 16 minute.

Altă stenogramă anexată la dosar (vol. f.d. 39-43) deasemenea nu poate fi deținută în calitate de probă. Pe lângă faptul că, acest mijloc de probă a fost administrat contrar art. 136 alin. (3) Cod de procedură penală (nu a fost redată în scris de organul de urmărire penală dar de o persoană care nu are dreptul să efectueze acțiuni de urmărire penală) stenograma nu are la bază nici autorizarea judecătorului de instrucție și nici încheierea de legalizare.

Această stenogramă este din data de 18.11.2011, prin urmare ea nu poate fi justificată prin demersul procurorului din 19.01.2011, prin încheierea judecătorului de instrucție din aceeași dată, prin procesul-verbal privind instalarea tehnicii speciale din procesul-verbal privind efectuarea interceptării și înregistrării comunicărilor și de certificare a acestora din 21.01.2011, procesul-verbal privind înzestrarea cu tehnică specială din 21.01.2011.

Procesul-verbal privind aprecierea informațiilor culese în cadrul interceptării, înregistrării comunicărilor din 22.01.2011 (vol. 1 f.d.44) care a fost întocmit în baza art. 136 alin. (4) Cod de procedură penală și care a avut menirea să asigure administrarea la dosar a mijlocului de probă urmează a fi respins conform art. 94 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală. Or, în dosar lipsește înregistrarea comunicărilor din 21.01.2011.

Raportul de expertiză din 01.02.2011 (vol. 1 f.d.131-139) a fost întocmit cu încălcarea prevederilor art. 145 Cod de procedură penală, situație care implică excluderea acestuia din dosar în temeiul art. 94 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală. Mai mult, acest mijloc de probă conține informații contradictorii. În sinteza raportului de expertiză a fost indicat că, banii conțin inscripția „Mită MAI”, iar în concluzie „Mită CCCEC”;

Măsura operativă de investigație, care cade sub incidența art. 6 alin. (2) lit. o) din Legea nr. 45 din 12.04.1994 - controlul transiterii banilor, nu este prevăzută de Codul de procedură penală. Or, art. 301, 303 Cod de procedură penală, care stabilesc exhaustiv acțiunile de urmărire penală și măsurile operative de investigație admise în procedura penală cu autorizarea judecătorului de instrucție nu prevăd și „*controlul transiterii banilor*”. Această situație, de la sine implică punerea în aplicare a prevederilor art. 94 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală - neadmiterea elementelor de fapt (a probelor) administrate cu încălcări esențiale a dispozițiilor prezentului cod.

În aceeași ordine de idei urmează de reținut că prin derogare de la prevederile art. art. 55, 57 Cod de procedură penală, decizia privind transmiterea banilor din 21.01.2011 a fost emisă de directorul CCCEC sau adjunctul acestuia, persoane care nu sunt investite cu atribuții în cadrul urmăririi penale. Respectiv avem și situație care cade sub incidența art. 94 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală. Aceeași

normă urmează a fi pusă în aplicare și datorită faptului că, procesul-verbal de examinare a banilor și procesul-verbal de marcarea banilor, ambele din 21.01.2011, după cum am invocat anterior deasemenea au fost întocmite de o persoană lipsită de atribuții în cadrul urmăririi penale.

Procesul-verbal de percheziție și examinare corporală din 21.01.2011 și procesul-verbal de cercetare la fața locului din 22.01.2011 nu pot fi admise în calitate de probă în temeiul art. 94 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, dat fiind că au fost administrate ilegal, prin provocare, facilitare și încurajare la săvârșirea infracțiunii, situație care a determinat instanța de recurs să dispună rejudecarea cauzei (a se vedea pag. 8 din decizia Curții Supreme de Justiție, emisă în speță);

e) învinuirea formulată și sentința adoptată au la bază acțiuni evidente de provocare din partea colaboratorilor CCCEC. Or, fără facilitarea și încurajarea anumitor acțiuni pretinsa faptă prejudiciabilă n-ar fi fost consumată.

În acest sens, sunt relevante atât declarațiile martorului V. Răsoi, pe care prima instanță neîntemeiat le-a trecut cu vederea la adoptarea sentinței, cât și încercările colaboratorilor CCCEC să camufleze acțiunile de provocare. Astfel, în instanța de judecată V. Răsoi a declarat că discuțiile cu Cherdivară T. au fost coordonate și dirijate de ofițerii CCCEC, care ulterior i-au transmis banii și i-au indicat când anume să intre în incinta CCA (colaboratorii CCCEC au așteptat să intre în clădire și Gorincioi Gh.) (Vol. 2 f.d. 99).

În același timp, în procesele-verbale de examinare a banilor, ambele din 21.01.2011, inspectoratul principal al direcției nr. 4-E a DGCCE Vladislav Ceban a indicat că banii au fost transmiși de V. Răsoi. Prin urmare este evident că acțiunile colaboratorilor CCCEC au fost determinante la consumarea pretinsei fapte prejudiciabile.

Mai mult, nu a fost efectuată o investigație independentă pentru a se stabili dacă a avut sau nu loc provocarea sau facilitarea comiterii pretinsei fapte prejudiciabile din partea colaboratorilor CCCEC;

f) din rechizitoriu și mai mult din conținutul deciziei instanței de apel rezultă că fapta prejudiciabilă a fost comisă prin participație. Aceasta în situația în care prin învinuirea adusă nu se face trimitere la art. 42 Cod penal.

Deci, învinuirea adusă inculpatului nu este clară și accesibilă.

Respectarea întocmai a prevederilor legale, inclusiv și incriminarea după caz a participației reprezintă una din garanțiile care asigură dreptul la apărare.

În situația în care, fapta incriminată inculpatului ar fi fost încadrată în baza art. 42, 324 alin. (3) lit. b) Cod penal, partea apărării ar fi înțeles necesitatea dezbaterilor pe marginea condițiilor legale, care implică existența participației și a faptei prejudiciabile propriu zise.

Astfel, în sensul art. 41 Cod penal, cooperarea cu intenție a două sau mai multor persoane la săvârșirea unei infracțiuni intenționate include în sine informarea reciprocă a participanților; survenirea unui rezultat infracțional urmărit de toți participanții; raportul de cauzalitate dintre acțiunile fiecărui participant și urmările survenite.

În speță lipsește latura subiectivă a participației.

g) în speță lipsește obiectul juridic special, care în cazul calificativului „a extorcat” se exprimă prin atingerile aduse relațiilor sociale cu privire a libertatea psihică a persoanei.

Lipsa obiectului juridic special se confirmă prin faptul că, organul de urmărire penală nu i-a atribuit cet. Răsoi V. calitatea de victimă în cadrul procesului.

Aceeași situație se atestă și din declarațiile cet. Răsoi V. care a declarat în fața instanței de judecată, inițiativa de a transmite banii a venit de la Gorincioi Gh. Martorul a mai indicat faptul că, „suma” era pentru Gorincioi Gh. (vol. 2 f.d. 99-100).

Astfel lipsește obiectul material al infracțiunii - în sensul legii penale. Or, banii, care nu ar fi suma de 10.000 lei sau de 110.000 lei, reprezintă obiectul material al infracțiunii prevăzută de art. 324 Cod penal, doar dacă constituie un contraechivalent al conduitei pe care, persoana cu funcție de răspundere se angajează să o aibă.

Lipsește și modalitatea normativă a laturii obiective, care se exprimă prin „primirea banilor”. Or, potrivit declarațiilor martorului Răsoi V., inculpatul a acționat în calitate de intermediar, faptă, care nu poate fi sancționată penal în baza învinuirii existente.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12), 15), 16) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; nu au fost întrunite elementele infracțiunii; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită; instanța de judecată internațională, prin hotărîre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză; norma de drept aplicată în hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

9. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rînd, potrivit art. 420 alin. (1) Cod de procedură penală, deciziile pronunțate de curțile de apel ca instanțe de apel pot fi atacate cu recurs.

Dar, conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărîrii atacate în acest sens. Conform art. 6 pct. 11/1) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

În această consecutivitate se reține că recursul ordinar este fondat în drept pe temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12), 15), 16) Cod de procedură penală cum ar fi că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită; instanța de judecată internațională, prin hotărîre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a

drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză; norma de drept aplicată în hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție (*pct. 8 din decizie*).

Totodată, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat asupra căror motive concrete din apelurile avocaților nu s-ar fi pronunțat instanța de apel și care ar fi esența circumstanțelor că instanța a admis o eroare gravă de fapt raportată la exigențele art. 6 pct. 11/1) Cod de procedură penală, care a afectat soluția instanței, că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită și care ar fi cea corectă în asemenea caz, că instanța de apel ar fi încălcat prevederile art. 419 Cod de procedură penală - în raport cu norme de drept material și procedural, cu circumstanțele conținute în descriptivul deciziei atacate și procesul-verbal al ședinței instanței de apel (*pct. 8 lit. a) și b) din decizie*), omițîndu-se totalmente motivarea ilegalității deciziei contestate în acest sens, cu indicarea unor concrete erori în aspectul vizat.

Pe lângă aceasta, recurenții au solicitat: „*dispunerea încetării procesului penal*” în temeiul prevederilor: „*art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) CPP*”,

Însă, art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală prevede că judecînd recursul, instanța de recurs dispune achitarea încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod.

În același timp, în recursul declarat nu este specificată nici o normă de drept din Codul de procedură penală, care ar permite și argumenta juridic încetarea procesului penal în baza circumstanțelor invocate de recurenți.

Rezultă, că recursul nominalizat nu întrunește condițiile de conținut în partea vizată, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul avocaților cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii.

În al doilea rînd, conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, în recurs pot fi invocate doar acele temeuri care au fost indicate și în apel.

Se atestă, însă, că motivele specificate în recursul ordinar și reproduse în **pct. 8 lit. c), d), e), f), g)** din prezenta decizie, nu au fost invocate și în apel (*pct. 3 și 8 din decizie*).

Argumentul recurenților că mai multe circumstanțe indicate în recursul ordinar au fost incluse în „*pledoaria*” avocaților înaintată instanței de apel nu poate fi luat în considerare, deoarece, potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de apel (*v. 3, f.d. 30*), asupra căruia nu au fost formulate obiecții, această „*pledoarie*” scrisă a fost depusă de către avocați la etapa dezbaterilor judiciare, adică după terminarea cercetării judecătorești și, astfel, acestea nici nu au fost examinate în cadrul cercetării judecătorești.

Prin urmare, în aspectul vizat recursul ordinar nu are suport legal, adică este unul vădit neîntemeiat.

În al treilea rînd, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de această instanță, inclusiv și în temeiul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și cînd nu au fost întrunite

elementele infracțiunii.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și cu referire la temeiurile de drept nominalizate, conținute în recursul ordinar dar fără a se specifica și esența erorilor concrete de drept în acest sens (*pct. 8 din decizie*), se constată că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărîrii atacate, inclusiv cele reproduse în *pct. 7* din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului și încadrarea juridică a acțiunilor infracționale ale ultimului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, pronunțîndu-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat (*pct. 3 din decizie*). La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. Deci pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale.

Mai mult, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în *pct. 8* din prezenta decizie, este întemeiat pe critica modului în care instanța de apel a estimat circumstanțele cauzei.

Însă, în acest sens se reține că, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în alt sens decît cel pe care îl propun avocații inculpatului este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu este temei de drept din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar este lipsită de orice suport legal.

Pe lîngă aceasta, conform consemnărilor din procesul verbal, în ședința de judecată a instanței de apel avocații, în pofida principiului contradictorialității în procesul penal stipulat în art. 24 Cod de procedură penală, nu au prezentat probe noi și nu au solicitat verificarea tuturor probelor scrise la care fac referință în apeluri și recursul ordinar declarat, examinate de prima instanță, prin citirea lor în ședința de judecată.

Rezultă că ei nu și-au susținut apelurile declarate, omițînd legala posibilitate oferită de prevederile art. 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, de a dovedi motivele invocate în apel și cele indicate în recurs.

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că decizia instanței de apel conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că acțiunile inculpatului întrunesc elementele infracțiunii imputate și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1), 4) Cod de procedură penală instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește condițiile de conținut și este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol, în raport cu motivele invocate, nu întrunește condițiile legale de conținut și este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

10. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1), 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocații Nicolae Ursu și Vasile Nicoară împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2013, în privința inculpatului Cherdivară Terentie Andrei, pe motiv că nu îndeplinește cerințele legale de conținut și este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 22 ianuarie 2014.

Președinte

Andrei Harghel

Judecători

Iurie Diaconu

Ion Arhiliuc

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE
DISPOZITIV

18 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte
Judecători

Andrei Harghel,
Iurie Diaconu, Ion Arhiliuc,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocații Nicolae Ursu și Vasile Nicoară împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2013, în privința inculpatului

Cherdivară Terentie Andrei, născut la 05 noiembrie 1950 în s. Pitușca, r-nul Călărași, domiciliat în mun. Chișinău, str. Independenței 16, ap. 83, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale;

<i>în instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare a cauzei</i>
<i>în instanța de apel:</i>	<i>21 februarie – 27 aprilie 2011,</i>
<i>în instanța de recurs:</i>	<i>16 noiembrie 2012 – 30 aprilie 2013,</i>
	<i>16 noiembrie – 18 decembrie 2013;</i>

În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1), 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocații Nicolae Ursu și Vasile Nicoară împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2013, în privința inculpatului Cherdivară Terentie Andrei, pe motiv că nu îndeplinește condițiile legale de conținut și este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată va fi pronunțată la 15 ianuarie 2014.

Președinte

Andrei Harghel

Judecători

Iurie Diaconu

Ion Arhiliuc